

Nils Bruch, Michèle Knodt, Marc Ringel: A keményebb puha kormányzás szorgalmazása az Európai Zöld Megállapodásért: Az érintettek nézőpontjai az EU kormányzási rendeletének felülvizsgálatáról⁴

DOI: 10.14267/VILPOL2024.06.14

Absztrakt

A cikk szerzői és célja

A cikk szerzői Nils Bruch és Michèle Knodt a Darmstadti Műszaki Egyetemről, valamint Marc Ringel, aki a Ludwigsburgi Német-Francia Intézetnél dolgozik és emellett a párizsi Sciences Po-nál, ahol a Fenntartható Fejlődés és Klímaátmenet Európai Tanszék kutatója.

A tanulmány az Európai Parlament és a Tanács rendeletével (Regulation (EU) 2018/1999) foglalkozik. A 2018-ban elfogadott, az EU energiával és klímavédelemmel kapcsolatos célkitűzéseinek elérését szolgáló központi irányítási eszköz. A rendelet felülvizsgálata esedékes, mert a végrehajtás és az új uniós keretrendszerhez való illeszkedés terén hiányosságokat mutat. Az Európai Zöld Megállapodás (European Green Deal), a Fit-for-55 csomag és a REPowerEU terv (melyet az orosz-ukrán háború nyomán vezettek be) szigorúbb célokat tűztek ki, amelyek felfedték a rendelet gyengeségeit a végrehajtási mechanizmusok terén. A tanulmány célja megvizsgálni, hogy a rendelet miként integrálhatja a keményebb „puha kormányzás” (soft governance) elemeit ezeknek a hiányosságoknak a kiküszöbölésére.

Módszertan

A szerzők 136 beadványt elemeztek, amelyeket különböző érintettek (vállalatok, civil szervezetek és hatóságok) nyújtottak be az Európai Bizottság nyilvános konzultációján, amely a rendelet esetleges felülvizsgálatáról szólt. Az elemzés kvantitatív és kvalitatív módszereket kombinálva vizsgálja az érintettek nézeteit a kormányzás legfontosabb kérdéseiről és a szigorúbb végrehajtási mechanizmusok szükségességéről. Kvalitatív szövegelemzéssel az érintettek véleményét vizsgálták, és feltárták, hogy milyen érvekkel támasztják alá javaslatukat. A kvantitatív szövegelemzés révén a kutatás azt mérte, hogy az érintettek milyen gyakorisággal említettek bizonyos témákat a visszajelzéseikben.

⁴ Eredetileg megjelent: Journal of Energy Policy (2024), 192: 114255

Keményebb puha kormányzás

A cikk központi fogalma a „keményebb puha kormányzás”, amely egy hibrid megközelítés; ötvözi a kötelező és nem kötelező intézkedéseket. A puha kormányzás az önkéntes együttműködésre, ajánlásokra és jelentésekre épül, míg a kemény kormányzás kötelező jogi előírásokat tartalmaz, amelyek megszegéséért szankciók járnak. A cikk különböző érintett csoportok igényeit elemzi a keményebb puha kormányzás elemei iránt, például jogi kötelezettségek, végrehajtási mechanizmusok és harmadik fél által végzett ellenőrzés.

Fő megállapítások

Az érintettek egyetértenek abban, hogy szükséges a rendelet frissítése. Azonban vita van arról, hogy pontosan milyen módon kellene szigorítani a szabályokat a betartás biztosítása érdekében. A legnagyobb egyetértés az összehangolás terén van, az érintettek 39,7%-a véli úgy, hogy Európai Parlament és a Tanács rendeletét össze kell hangolni az új jogszabályokkal és az energia- és klímapolitikai kerettel, különösen a Fit-for-55 csomaggal és a REPowerEU tervvel.

Az érintettek 33,8 %-a hangsúlyozza a szigorúbb végrehajtási és ellenőrzési mechanizmusok szükségességét. Ez magában foglalja a jelentéstételi kötelezettségek tisztázását, a nemzeti energia- és klímatervek jobb nyomon követését és a nyilvános konzultációk hatékonyabb végrehajtását. Különösen a hatóságok emelték ki az adminisztratív terhek kérdését, amelyek megnehezítik a rendelet végrehajtását, és aggódnak az új rendelkezések esetleges hatékonysági problémái miatt. Elsősorban a civil szervezetek sürgették további témák, például a klímasemlégségi célok és a társadalmi kérdések bevonását a rendeletbe.

Keményebb puha kormányzási elemek

A vállalati érintettek, civil szervezetek és állami hatóságok beadványaiban a „keményebb puha kormányzás” elemei csak másodlagos szerepet játszanak, és ezek a különböző elemek eltérő mértékben jelennek meg. A legtöbb érintett (30,9%) szorgalmazza a világosabb meghatározásokat és célokat, például a mérőműszerek és pontos mutatók meghatározását a megújuló energiaszektorban. Egyes érintettek, különösen a megújuló energiaipar képviselői, kötelező nemzeti célokat és szigorúbb jogi kötelezettségeket követelnek. A civil szervezetek nyilvános vita platformok létrehozását szorgalmazzák, hogy növeljék a nyomást azokra az országokra, amelyek elmaradnak a céloktól. Csak egy kisebbség, főként civil szervezetek, támogatták a pénzügyi szankciókat, például büntetéseket a szabályszegésekért.

Következtetések

A kutatás megállapítja, hogy bár az érintettek széles körben támogatják a rendelet felülvizsgálatát, különböző vélemények vannak arról, hogy miként lehet javítani a végrehajtást és az ellenőrzést. Míg a civil szervezetek és a megújuló energia ágazat képviselői erősebb, kötelező jellegű intézkedéseket szorgalmaznak, a hatóságok inkább óvatosak és az adminisztratív bo-

nyolultság miatt aggódnak. A szerzők szerint a „keményebb puha kormányzás” keretrendszere hasznos lehet az önkéntes és kötelező elemek közötti egyensúly megtalálásában az energia- és klímapolitikában. Javasolják a szankciók bevezetését és a közösségi részvétel javítását a nemzeti energia- és klímatervek kidolgozásában és nyomon követésében.

Politikai következmények

A tanulmány arra ösztönzi a döntéshozókat, hogy erősítsék meg a rendelet kötelező elemeit, különös tekintettel az egyértelmű célokra és végrehajtási mechanizmusokra. Emellett hangsúlyozza a közösségi részvétel és az elszámoltathatóság fontosságát a nemzeti tervek kidolgozásában. A társadalmi szempontok, mint például az energiához való hozzáférés és az energiahatékonyság javítása is kiemelt figyelmet kap.

A tanulmány hozzájárul ahhoz a vitához, hogy az EU hogyan tudja hatékonyan megvalósítani ambiciózus klímacéljait keményebb kormányzási mechanizmusok beépítésével anélkül, hogy túlzott adminisztratív terheket róna a tagállamokra.

Auguszt Anna Apollónia